

Dochody podatkowe i składkowe państwa według wielkości przedsiębiorstw i sektorów

dr Aleksander Łaszek (FOR) i Rafał Trzeciakowski (FOR i SGH)

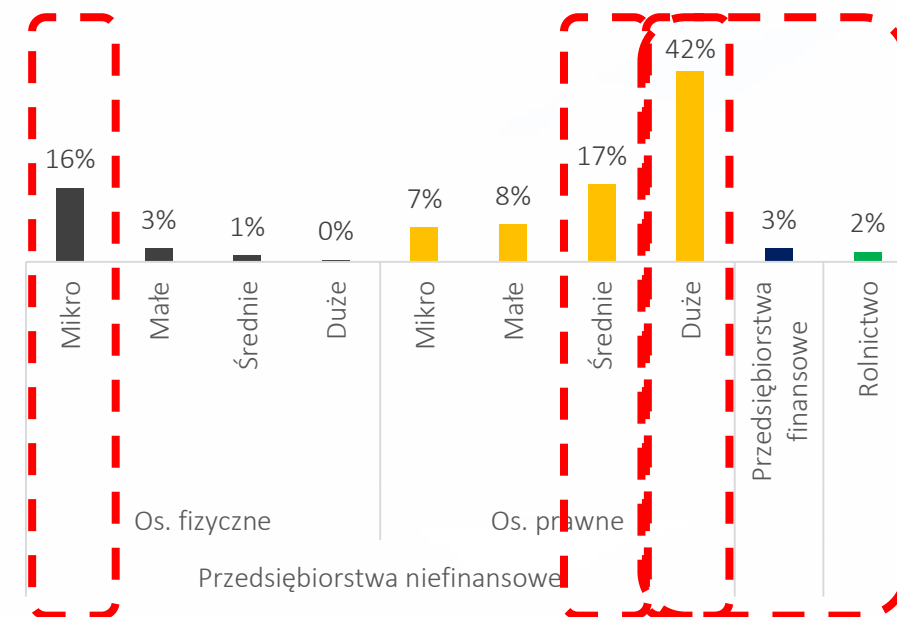
Warsztaty naukowe CASE „Struktura i efektywność polskiego systemu podatkowego”

Warszawa, 26-27 marca 2018 r.

Zbyt często w debacie publicznej podatki płacone przez firmy są sprowadzane do samego CIT i problemu unikania tego podatku przez koncerny międzynarodowe. Sprawia to mylne wrażenie, że największe firmy tylko w znikomym stopniu dokładają się do utrzymania państwa. W rzeczywistości jest odwrotnie – 3 mln pracujących w dużych firmach posiadających osobowość prawną (płatników CIT) wpłaca aż 42% dochodów państwa, podczas gdy np. 2,4 mln pracujących w rolnictwie odpowiada za jedynie 2%.

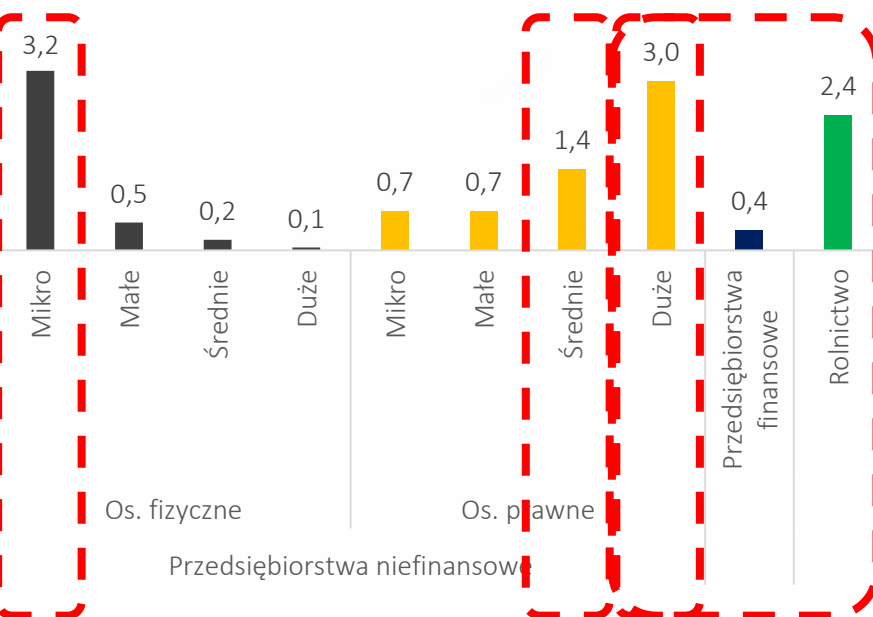
Szacunkowe wpływy podatkowo-składkowe

% przedsiębiorstw niefinansowych, finansowych i rolnictwa w 2016 r.

Liczba pracujących

Mln osób w 2016 r.

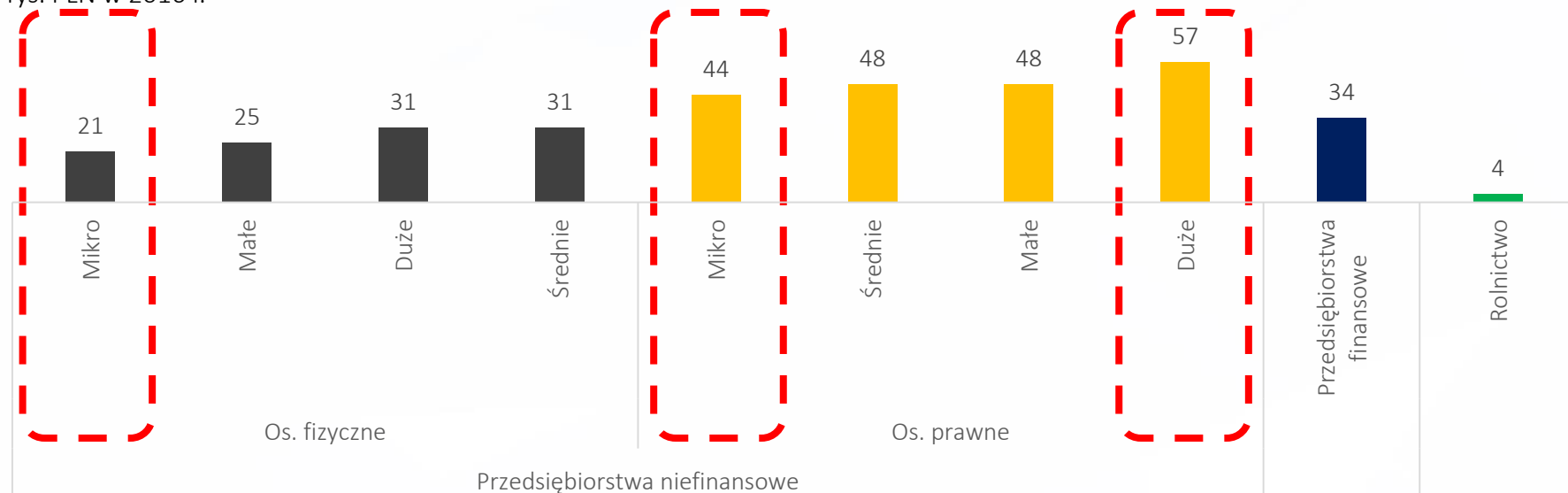

Na szacowane wpływy podatkowo-składkowe składają się PIT, CIT, VAT, ZUS, NFZ, KRUS i podatek rolny.

Z punktu widzenia finansów publicznych od samego podatku CIT istotniejsza jest suma wszystkich danin odprowadzanych przez firmy, czyli także PIT, NFZ i ZUS, które zależą od poziomu płac w firmie (produktywności), i VAT, który zależy od tworzonej przez te przedsiębiorstwa wartości dodanej. **Niska produktywność mikroprzedsiębiorstw sprawia, że płacą znacznie niższe podatki i składki na 1 zatrudnionego niż duże firmy.** Pewnym wyjątkiem są mikroprzedsiębiorstwa zorganizowane jako osoby prawne, które charakteryzują się już wyższą produktywnością, ale pracuje w nich jedynie 1/5 pracujących w mikroprzedsiębiorstwach ogółem.

Szacunkowe wpływy podatkowo-składkowe na 1 pracującego

Tys. PLN w 2016 r.

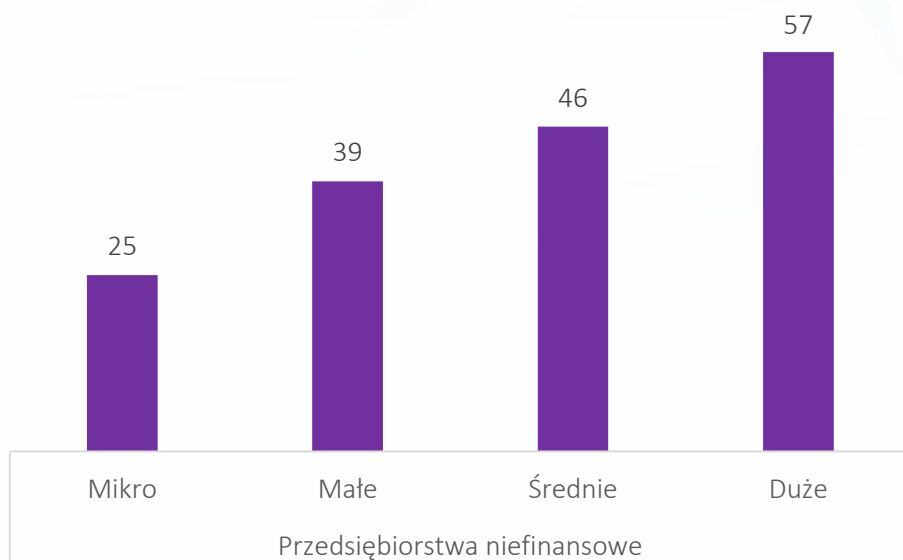

Na szacowane wpływy podatkowo-składkowe składają się **PIT, CIT, VAT, ZUS, NFZ, KRUS i podatek rolny.**

Najbardziej opodatkowane przedsiębiorstwa jednocześnie odpowiadają za lwią część inwestycji. Duże firmy wpłacają 2-krotnie więcej podatków i składek na 1 pracującego niż mikroprzedsiębiorstwa, jednocześnie inwestując 5-krotnie więcej na 1 pracującego.

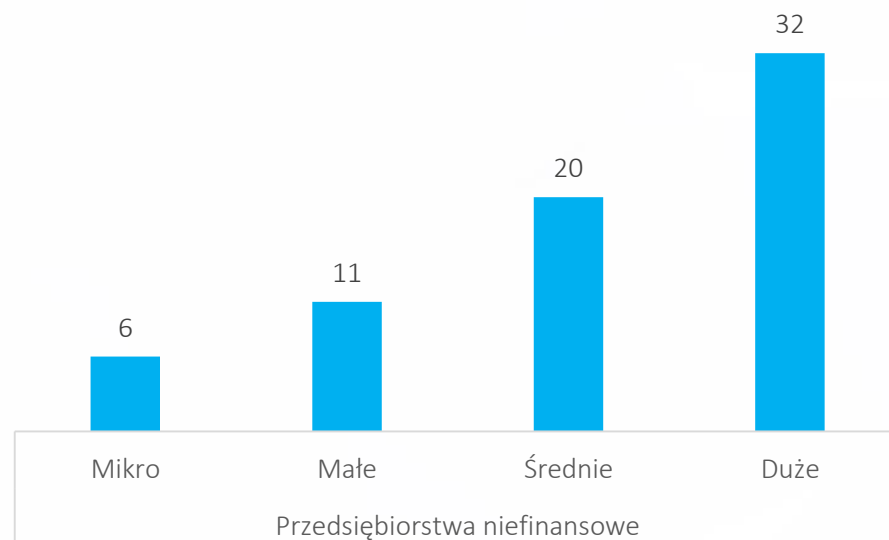
Szacunkowe wpływy podatkowo-składkowe na 1 prac.

Tys. PLN w 2016 r.

Nakłady inwestycyjne na 1 prac.

Tys. PLN w 2016 r.

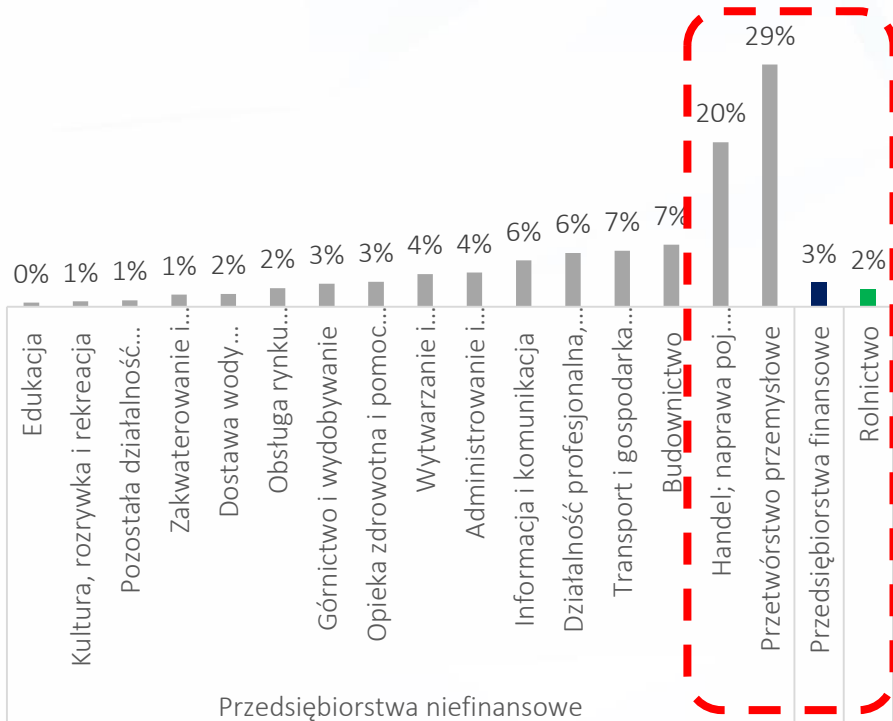

Na szacowane wpływy podatkowo-składkowe składają się PIT, CIT, VAT, ZUS, NFZ, KRUS i podatek rolny.

5 mln pracujących w przetwórstwie przemysłowym i handlu odpowiada za połowę dochodów podatkowo-składkowych państwa. W rolnictwie pracuje podobna liczba osób co w przetwórstwie przemysłowym i handlu, ale wpływy podatkowo-składkowe są z niego 9-14 razy mniejsze.

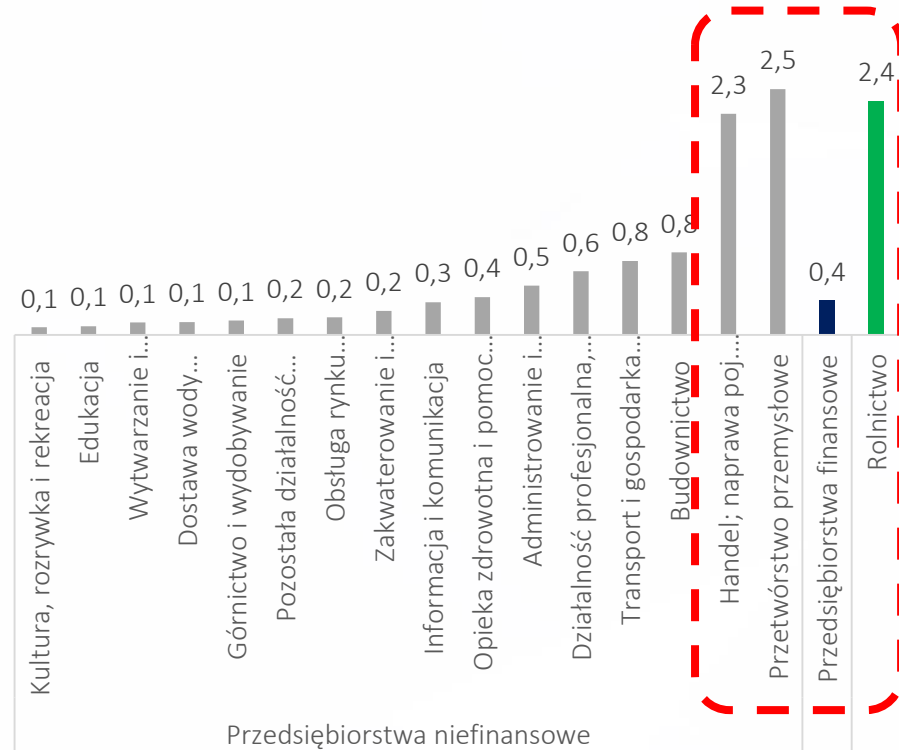
Szacunkowe wpływy podatkowo-składkowe

% przedsiębiorstw niefinansowych, finansowych i rolnictwa w 2015 r.

Liczba pracujących

Mln osób w 2015 r.

Na szacowane wpływy podatkowo-składkowe składają się PIT, CIT, VAT, ZUS, NFZ, KRUS i podatek rolny.

Pozostają jednak wątpliwości:

- **PIT/ZUS/NFZ** są jasne, bo można je liczyć na podstawie funduszu płac; Nie pokazujemy II progu podatkowego i 30-krotność składek ZUS, ale do pewnego stopnia te uproszczenia się znoszą
- **CIT** jest bardziej niepewny, bo mamy 72 mld zł zwolnionych dochodów z CIT i 14 mld zł strat z lat ubiegłych, więc niejasne gdzie powinniśmy je przypisać. W mikro podmiotach jak fundacje? A może w dużych podmiotach w SSE?
- **VAT** jest znowu niejasny: z jednej strony obniża go szara strefa w mikroprzedsiębiorstwach, ale z drugiej strony obniża go również eksport w dużych firmach

PIT/CIT/VAT/ZUS/NFZ/KRUS/podatek rolny na wykresach to nieco ponad połowa dochodów *general government*. Pozostają m.in.:

- **Umowy cywilnoprawne** – podatków od nich nie umiemy przypisać
- **Emeryci** – konceptualnie to państwo im daje transfer i później zabiera jego część
- **Administracja państwowa i generalnie sektor publiczny** – to problem, bo wytwarzają wartość dodaną, ale nie wiadomo do końca jaką – ich wartość dodana jest liczona na podstawie wynagrodzeń
- **Akcyza** – brak, planujemy dodać

Rozważamy rozszerzenia:

➤ **Porównanie międzynarodowe?**

Np. południe UE charakteryzuje się podobną strukturą przedsiębiorstw do Polski, podczas gdy na północy UE firmy są większe – czy znajduje to odzwierciedlenie w obciążeniach podatkowych?

➤ **Zmiany w czasie?**

Np. w ostatnich 15-30 latach polska gospodarka przeszła gruntowne zmiany strukturalne, na ile zmieniły one strukturę obciążeń podatkowych przedsiębiorstw?

➤ **Subsydia?**

Np. górnictwo wpłaca dużo podatków na pracującego, ale mało jeżeli wziąć pod uwagę subsydiowanie poprzez system emerytalny (obniżony wiek), a są jeszcze inne subsydia i nieinternalizowane negatywne efekty zewnętrzne.

➤ **Dalsza dezagregacja sektorowa?**

Np. pod kątem podatków sektorowych (bankowego i dalej planowanego od sklepów).